

Det bliver ganske nødvendigt, at Samfundet efterhaanden kommer til at staa paa egne Ben og bliver i Stand til at bortkaste de Krykker, det er blevet saa rigelig forsynet med i de forløbne Aar. Det er efter min Mening uafviselig nødvendigt.

Den højtærede Minister sagde, at Maksimalprisen var nødvendig af Hensyn til de daarlige Tørv, og om jeg forstod Ministeren ret, var hans Mening den, at hvis vi ikke havde Maksimalprisen, vilde de daarlige Tørv blive betalt for højt. (*Indenrigsministeren* [Rode]: Ja!). Jeg vil gøre Ministeren opmærksom paa, at Maksimalprisen netop bevirker, at de daarlige Tørv betales for højt (*Indenrigsministeren* [Rode]: Nej!). Det gør den, fordi der sjældent foretages nogen Analyse. Saaledes ligger i alt Fald de praktiske Forhold, deri er jeg vis paa, at alle sagkyndige her i Landet vil give mig fuldkommen Ret. Deri ligger det bl. a., at Maksimalprisen har en vis Tilbøjelighed til ogsaa at blive Minimalpris uden Hensyn til Varens virkelige Værdi. Hvis alle Tørv blev analyseret, kunde Forholdet selvfølgelig være et noget andet, fordi vi har denne bestemte Skala og disse Bestemmelser at gaa efter. Det sker imidlertid ikke, og derfor vil, som sagt, Maksimalprisen let blive til Minimalpris ogsaa for de daarlige Tørv. Der er ikke mindste Tvivl om, at hvis der bliver fri Handel paa dette Omraade, vil det i første Række komme til at gaa ud over netop de daarlige Tørv, og dette, at de daarlige Tørv derigennem snarest bliver betalt i Forhold til deres ringere Værdi, vil atter bevirke, at Prisen paa Tørv i Almindelighed i det hele taget trykkes.

Jeg har lidt ondt ved at forstaa, hvorledes man skulde kunne komme bort fra disse mange forskellige indgribende Foranstaltninger, som vi har faaet indført i de senere Aar, og som Ministeren selv har erklæret, at han ønskede at komme bort fra, hvis det ikke kunde ske paa et Omraade som dette. Vi har Tørvejord nok her i Landet (*Indenrigsministeren* [Rode]: Nej!). Vi har Tørvejord nok her i Landet, og der udføres, som bekendt, ikke Tørv fra Landet; skulde vi da ikke kunne komme bort fra disse Foranstaltninger overfor en Vare, til hvis Fremstilling vi har en rigelig Mængde af Raamaterialer, saa ved jeg virkelig ikke,

hvor man skulde kunne komme bort fra dem. Det er min Opfattelse, at vi kan komme bort fra dem, og det er en Opfattelse, jeg har hævdet hele Tiden under Forhandlingerne indenfor Brændselsnævnet, hvad der ogsaa foreligger Udtryk for gennem den Særindstilling, jeg har gjort. Det er muligt, at Slappelsen af et saadant Baand til en Begyndelse i alt Fald kan bevirke en vis Tilbøjelighed til Stigning af Priserne, men det er min faste Overbevisning, at efterhaanden som Produktionen gaar frem — og den vil under fri Handel blive meget stor —, vil dette meget hurtigt ophæves gennem den opstaaede Konkurrence.

Jeg har med disse faa Ord, som jeg har udtalt paa mit Partis Vegne, villet sige, at jeg finder det heldigst, at vi nu kommer bort fra den Slags Foranstaltninger paa dette Omraade og i øvrigt søger paa anden Maade at støtte denne Fabrikation af al Magt, saaledes at vi faa den størst mulige Produktion frem. Jeg mener i Modsetning til den højtærede Indenrigsminister, at jo vanskeligere Forholdene stiller sig udefra, desto nødvendiggere er det, at vi gør alt for at lette Produktionen heri vort eget Land. Selv om der var Mulighed for at faa mere udenlandsk Brændsel, vil jeg sige, at med de Priser, der nu forlanges for udenlandsk Brændsel, vil det endda være god Økonomi at gøre det yderste for at fremme Hjemmeproduktionen, for at vi kan beholde saa mange flere Penge i Landet. Det er meget store Beløb, der ellers efterhaanden maatte gaa ud af Landet til Indkøb af udenlandsk Brændsel. Rent samfundsmæssig set for at kunne beholde vore Penge, som vi saa vist kan have Brug for i vort eget Land, vil det være rigtigt at støtte Produktionen paa enhver Maade og ikke i mindste Maade lægge den Hindringer i Vejen. Jeg tror, at Erfaringerne tilstrækkelig har vist, at Maksimalpriser heller ikke paa dette Omraade fremmer Produktionen, men tværtimod her som overalt hemmer den. Derfor vil jeg anbefale ærede Medlemmer at stemme mod det foreliggende Forslag til Beslutning.

Hauge: Det er besynderligt, at Lands-tinget har villet forkaste det Forslag til Beslutning, som her foreligger. Først er